

PISMO VARAŽDINSKOGA BISKUPA SVEĆENICIMA O SLAVLJENJU SVETIH MISA
I DRUGIH LITURGIJSKIH SLAVLJA U VRIJEME ZARAZE KORONAVIRUSOM

Draga braćo svećenici,

CRKVA ŽIVI OD EUHARISTIJE! (*Ecclesia de Eucharistia*, br. 1).

Koliko smo snažno proteklih više od mjesec dana osjećali ove riječi svetoga pape Ivana Pavla II u okolnostima u kojima nismo mogli redovito s Božjim narodom slaviti Euharistiju. Iako smo ih preporučivali Božjoj dobroti, slavili s njima duhovno povezani, za njih i na njihove nakane prikazivali svete mise, ipak je nedostajala fizička prisutnost, njihovo aktivno sudjelovanje, ona tjelesnost obilježena patnjama i bolima života, ranjena grijehom, ali i otkupljena i proslavljena Kristovom žrtvom koja se u euharistiji obnavlja i posadašnjuje. Ujedno smo trpili zajedno s njima i za njih i onda kada neki od njih nisu mogli razumjeti i prihvatiti zašto smo tako morali postupiti. Zato nas neizmjereno raduje ovaj trenutak u kojem ponovno možemo, doduše razborito i oprezno, pozvati vjernike da nam se sada i fizički pridruže u tom „sakramentu pobožnosti, znaku jedinstva, vezu ljubavi, vazmenoj gozbi, na kojoj se Krist blaguje, duša se napunja milosti i daje nam se залог buduće slave“ (KKC, br. 1323).

Ovime vam želim dostaviti i preporučiti posljednje preporuke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a koje se odnose na vjerska okupljanja u crkvama i molitvenim prostorima. Iste su donesene s obzirom na postupno popuštanje mjera proglašanih u svrhu sprečavanja ove teške zarazne bolesti u našoj domovini. Pozivam vas da se s njima detaljno i pažljivo upoznate kako biste ih mogli primjenjivati, te vas molim da s uputama upoznate što prije i vaše suradnike, osobito one koji će vam biti na pomoći da ih odgovorno provodite u vašim zajednicama.

HAJDETE, PRIPRAVITE NAM VELIKO BLAGOVALIŠTE (*Lk 22,8.12*).

Ovaj nalog kojim Gospodin šalje Petra i Ivana da pripreme Pashu, osobito nam sada odzvanja u ušima. I nas Gospodin sada poziva da počemo i pripravimo, učinimo sve kako bismo mogli zajedno s Njime i jedni s drugima u ljubavi blagovati. *Za to je potrebno sve pripremiti, Isusov nalog je jasan i detaljan.* Tako i mi, dragi svećenici, potrudimo se da kada naši vjernici dođu na nedjeljno slavlje sve bude spremno i pripravljeno, a sukladno uputama koje smo dobili. Vjerujem da će se naći, osobito među članovima župnog pastoralnog vijeća i drugim župnim suradnicima, onih koji će zajedno s vama potruditi se da prostor za euharistiju bude uređen, prozračan i očišćen, posebno pripremljen kako bi primio vjernike koji će doći na svetu misu. Potrebno je da prostor ostane takav cijelo vrijeme, te neka se stoga češće čisti i uređuje. Sukladno preporukama, neka se i dalje poštuju sve mjere higijene i dezinfekcije prostora, osobito onih površina s kojima su vjernici češće u kontaktu. Kao što se i inače trudimo da prostor slavlja bude što je moguće ljepše uređen – Bogu na slavu, neka sada bude još i više u brizi i odgovornosti jednih za druge.

Što se tiče prostora za slavlje euharistije, preporuka ostaje da on bude vanjski. Mnogi od vas imaju vlastiti prostor oko crkve, često opremljen i vanjskim oltarom za slavlja župnih svečanosti i blagdana. Neka to bude prva mogućnost koju bi bilo potrebno realizirati. Možda to neće biti moguće već ove nedjelje, ali svakako je bitno da to pokušamo učiniti. Vanjski prostor omogućuje da se prijenos zaraze svede na najmanju moguću mjeru, ali da se i vjernici na taj način lakše rasporede. Svakako je potrebno i s obzirom na prostor, bilo vanjski bilo unutarnji, označiti mjesta, a na način da se poštuje propisana udaljenost. Najbolje je da

vjernike na označeno mjesto upute 'vratari' koji će ih, kao u prvim kršćanskim vremenima, dočekivati na ulasku u crkvu. Oni će se pobrinuti da svatko slijedi mjere dezinfekcije ruku. Ako je moguće, poželjno je da ulazak bude na jedna, a izlazak na druga vrata. U svemu prije, tijekom i nakon slavlja neka se poštuje pravilo da se vjernici što manje kreću s mjesta koje im je dodijeljeno, a kako bi se što više osigurala njihova međusobna udaljenost. Tako neka se provodi i prilikom podjeljivanja svete pričesti. Neka i svete mise, posebno u zatvorenom prostoru, budu kraće, kako bi se spriječilo eventualno širenje zaraze. Što se tiče ostalih uputa koje se odnose na samu pripravu i tijek misnoga slavlja, upućujem i na moje prethodne odredbe.

Vjernike je potrebno također podsjetiti da se i dalje uzdržavaju od dolaska na slavlja ukoliko radi dobi ili bolesti pripadaju posebno osjetljivim skupinama, a osobito ukoliko bi radi vlastite zdravstvene situacije mogli predstavljati rizik za druge, kao i podsjetiti da ih u tom slučaju zapovijed u savjesti ne obvezuje. Na tu odgovornost prema zdravlju drugih pozivam još jednom i vas, dragi svećenici, kojima je kao služiteljima svetih otajstava povjerena briga za vjerničke zajednice. I mnogi od vas su zbog zdravlja i u godina u koje se nalaze u situaciji da mogu olakšati zarazu, pospješiti razvoj i dovesti do gorih posljedica ove teške bolesti. Budite razboriti i oprezni, slijedite preporuke za zaštitu vlastitoga zdravlja jer tako brinete i o sebi i o drugima. Ako osjećate bilo kakve poteškoće, zamolite nekoga od kolega da vas zamijeni, ili ako to nije moguće otkazite slavlje.

VI STE HRAM BOŽJI (1 Kor 3,16)

Priprava za dostojno i sveto blagovanje Tijela Kristova nalaže nam da brižno pripremimo i prostor duše sakramentalnom ispovijedi, da se ne dogodi da itko bude „krivac tijela i krvi Gospodnje“ (1 Kor 11, 27-29). Omogućimo stoga našim vjernicima da im svakodnevno, barem sat vremena, svećenik bude na raspolaganju za svetu ispovijed. Slavlje sakramenta ispovijedi neka također bude u potpunosti u skladu s preporukama mjera za slavlje ispovijedi – u otvorenom i prozračnom prostoru, na vjernicima vidljivom i lako dostupnom mjestu. Posebno neka se tom prilikom pazi na intimitet i dostojanstvo svake osobe, kao i svetost i nepovredivost sakramentalnog pečata.

Slavlje ostalih sakramenta (vjenčanja i krštenja) neka bude sukladno *ostalim* specifičnim mjerama u broju predviđenih osoba i s međusobnom udaljenošću, izbjegavajući gdje to nije nužno bilo kakav fizički kontakt.

Što se tiče kateheza i ostalih puteva evangelizacije i dalje se nastavite služiti svim prikladnim sredstvima kako biste bili blizu svim svojim vjernicima, i to ne samo pojedinim katehetskim skupinama kao što su djeca i mladi. Što se tiče podjeljivanja sakramenata prve pričesti i krizme, komunicirao sam već u vezi toga sa svim dekanima, a ostajemo i dalje u dogovoru. Razumljivo je da u ovim okolnostima nismo u mogućnosti donijeti konačne odluke.

Za sakrament bolesničkog pomazanja, budite na raspolaganju vjernicima, poštujući mjere opreza i zaštite, a u zdravstvenim ustanovama upute stručnih djelatnika. Kršćanski pogrebi i dalje se održavaju sukladno preporukama civilnih vlasti, a sprovodne mise neka se služe prema ovim preporukama. I u svemu ostalom, draga braćo svećenici, dužni smo dosljedno poštivati donesene preporuke, jer smo odgovorni, kako jedni za druge, tako i pred društvenom zajednicom koja surađuje s nama u brizi za Domovinu i cijeli svijet. Crkva ima povjerenje u svijet, ali i svijet u Crkvu, opravdajmo to povjerenje, i budimo pravi Kristovi svjedoci pa i pred onima koji nas niječu i osporavaju.

KRUNICA, SLATKI OKOV KOJI NAS VEŽE UZ BOGA (*Krunica Djevice Marije*, br. 39).

Osobito mi je na srcu da u ovom Marijinom mjesecu pozovemo vjernike na slavlje marijanskih pobožnosti u crkvi, kao i svakodnevnu molitvu krunice u našim obiteljima. Moguće je osigurati da vjernici dolaze u predviđenom broju, a uzevši u obzir postojanje različitih župnih vjernih skupina, kao i vjernika iz pojedinih dijelova župe, onako kako se to negdje i običava na dan župnog klanjanja. Time ćemo paziti na ograničeni broj, a s druge strane osigurati svakodnevnu prisutnost naših vjernika na pobožnostima.

Blažena Djevica Marija oduvijek se u hrvatskome narodu slavila kao zaštitnica i odvjetnica, najvjernija Majka i Kraljica Hrvata, osobito u teškim trenucima naše povijesti. Stoga molimo zajedno njezin zagovor i s vjerom joj ponovno s našim Blaženikom prisegnimo: „Obećajemo da ćemo Ti ostati vjerni i iskreni štovatelji. Vjerni dok budu žuborili potocići naši, šumile rijeke naše, dok se bude pjenilo sinje more naše. Vjerni dok se budu zelenile livade naše, dok su budu zlatile njive naše, dok se budu sjenile tamne šume naše, dok bude mirisalo cvijeće Domovine naše!“. Neka naše župe i domovi budu marijanska ognjišta, kuće svete Obitelji u kojima se Bog rađa.

Konačno, naša nas liturgijska slavlja i pobožnosti obvezuju u prilog potrebitih, osobito siromašnih u kojima prepoznajemo Krista. Dok vam zahvaljujem što ih nismo zaboravili, i nećemo, potičem vas da budemo darežljivi i za potrebe Crkve zagrebačke koja je stradala u nedavnom potresu. Na srcu mi je osobito naše Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište u Zagrebu. Volio bih da u znak naše brige i povezanosti, a u duhu Nedjelje Dobroga Pastira, pokažemo svoju svećeničku solidarnost i konkretnom gestom svatko od nas novčanim prilogom na račun koji će vam se dostaviti pomogne da i dalje naša sadašnja i buduća zvanja imaju prikladno mjesto svoje ljudske, intelektualne i vjerničke formacije.

Dragi svećenici, hvala vam na zauzetosti i pastirskoj ljubavi! Budimo u svemu vjerni, zauzeti, dosljedni, razboriti i odgovorni – vjerodostojna slika Dobroga Pastira!

Neka nas prati zagovor naše nebeske Majke Marije, naših svetih zaštitnika sv. Marka Križevčanina i blaženog Alojzija Stepinca!

✠ Bože Radoš
varaždinski biskup